FRITT Premium
Gives bort med kupong och omslag.
ROYAL CROWN SOAP
Sänd efter fri Katalog. 654 Main St., Winnipeg.

SVENSKA CANADA-TIDNINGEN HAS THE LARGEST CIRCULATION OF ANY SWEDISH NEWSPAPER IN CANADA

Svenska Canada-Tidningen

The Swedish Canada News

ROYAL CROWN SOAP
Sänd efter fri Katalog. 654 Main St., Winnipeg
Prov. Librarian deceased Winnipeg
FRITT Premium
Gives bort med kupong och omslag.

ÅRG. (YEAR) 29. LÖSNUMMER 10 CENTS. WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 10 FEBRUARI 1921. LÖSNUMMER 10 CENTS. No. 6.

Politisk vecko-revy för Canadas folk.

Saskatchewans farmare besluta uppskjuta deltagandet i provinspolitiken ett år. Rekommendation att upphäva Hannas drastiska order. F. J. Dixon ämnar ej vila.

VALET I PETERBORO SPÅR NYTT FEDERALVAL.

En duktig spik i federalregeringens likkista var det f. v. hållna valet i Peterboro, Ont. Liberalernas kandidat G. N. Gordon erhöll enligt hittills tillgängliga uppgifter 3,984 röster, regeringens kandidat R. Denne 2,697, farmarnas kandidat J. C. Campbell 2,428, den independenta konservativa J. H. Burnham 2,416 samt arbetarkandidaten Thomas McMurray 975. Visserligen återstår det att räkna rösterna vid fem valurnor, men detta kommer ej i någon väsentlig mån att inverka på valet. Röstsiffran emot regeringen var över 9,000 eller 3½ röster emot 1. Att farmarnas kandidat i en valkrets, som till 75 procent består av stadsbefolkning, nådde en så hög siffra, är något, varöver de kunna vara stolta. Montreal Gazette anser att resultatet av detta val måste framtvinga ett idigt allmänt val samt att detsamma var ett hårt slag för regeringen.

• • •

I sammanhang därmed kan nämnas att det i fredags hållna valet i Lakeside, Man. resulterade uti att Hon. C. D. McPherson, nyutnämnd minister för de offentliga arbetena i Manitoba, vann med en majoritet av 156 röster. Vid det sista allmänna valet sistlidne juni besegrade överste McPherson sin motståndare med endast 223 röster, vadan resultatet har tagits som en endossering av Norris-regeringen samt som en näpst mot oppositionens metoder och en personlig triumf för den unge ministern.

• • •

Meddelandet om att överflöds profitskatten skall upphöra i Storbritanien kommer att resultera uti en kampanj för att affärs profitskatterna ej förnyas i Canada.

• • •

Den förlikningsnämnd, som undersökt president Hannas drastiska order om förbud för järnvägens personal att mottaga politiska sysslor, överlämnade f. v. till arbetaministern en rekommendation om att denna order skall upphävas samt att de avskedade skola återinsättas i sin tjänst. Se för för övrigt vår ledare i denna fråga.

• • •

Vid den 20:de årliga konventionen, som från 1—4 ds. hölls i Moose Jaw av Saskatchewan Grain Growers' Association, framhöll dess president, J. A. Maharg, M. P. ,att det var nödvändigt för farmarna att genast bereda sig för ett nytt federalt val. Mer än 1,000 delegater voro registrerade.

Samma dag höll Hon. T. A. Crerar ett föredrag, i vilket han attackerade regeringens tariffpolitik samt talade om järnvägsproblemet. Vad det senare beträffande ansåg han, att det vore bättre att riva upp hundratals mil av järnvägssträckor, som ej betalade sig. Efter talets slut blev han enhälligt endosserad som farmarepartiets federala ledare och vidare utlovade man sitt understöd till det nya progressiva partiet inom federalpolitiken.

Den exekutiva komitén påyrkade största forsiktighet rörande den föreslagna veteringen samt föreslog att man skulle taga i övervägande förbättringar i marknadsförhållandena.

På konventionens andra dag talade provinsens skattmästare om bristerna i det nuvarande banksystemet, som tvingade farmarna att sälja, då priset var som lägst. Han förordade att Canadian Council of Agrisulture genast gåvo experter i uppdrag att undersöka möjligheterna att utveckla ett banksystem, som mötte jordbrukets krav.

Den 4 ds. blev John A. Maharg enhälligt omvald till president för Saskatdhewan Grain Growewrs' Assoriation, vilket blir hans elfte konsekutiva termin.

Efter långvariga diskussioner beslöt man att organisatioien som sådan vad år 1921 beträffade ,ej skulle inträda i den provinsiella politiken samt att man ej skulle uppställa någon provinsiell platform. Saken hänsköts till lokalföreningarna för vidare begrundande.

Följande resolutioner antogos: Tillsättandet av en mejeriinspektör av provinsregeringen skulle överlämnas åt exekutiva rådet; vad beträffar immigrationspolitiken skulle publikationen av densamma tryckas på så många språk som behövdes; att Dominion naturliseringslagen skulle ändras så att kvinnor, vilka äro britiska subjekt, skulle om de så önska behålla sin britiska nationalitet, om de gifta sig med en utlänning; att skolbarnens ålder ändras till 16 år, men att barnet måste nå "grade 6."

• • •

F. J. Dixon, arbetareledare i Manitoba legislatur, erhöll f. v. ett brev från premiärminister Meighen med upplysning om att arbetarepartiets begäran om frigivning av de fängslade sträjkledarna så att dessa skola

(Forts. å sid. 4.)

Bröd för hungrande Europa.

Presidenten för American Farm Bureau federation meddelar, att landets farmare erbjudit sig att skänka så många miljoner bushes majs, som behövas för att mätta de hungrande i världen. Detta anbud har antagits av mr Hoover för understöd till de hungrande i Central Europa, av Thomas W. Lamont till understöd för de hungrande i Kina samt av direktörerna för understödet till Armeniens nödlidande. Han framhåller, att det icke är någon svårighet att få mycket majs, som behöves för att mätta alla hungrande nationer i världen. Vad de behöva för att få bröd är litet emot de stora förråd, som finnas å farmarna, varaf en del gärna gives till de nödlidande.

Den svåraste frågan synes vara den, huru de behövliga förråden skola kunna transporteras både till Europa och Asien. Planen är nu den att hos president Wilson begära, att skeppsnämndens fartyg, vilka icke användas för frakttransport, må utan ersättning få användas för att transportera de skänkta majsförråden till de länder, där de behövas för att giva de hungrande skarorna bröd. Man hoppas, att president Wilson skall giva en sådan tillåtelse.

Famaregruppen i Ontario beslöt f. v. att motionera om att giftermålsåldern för män höjdes från 18 till 21 år

Ämnar stiga dit ingen människofot nått.

I förlidet nummer omnämnde vi, att ett telegram från London meddelat att den brittiske forskningsresanden sir Francis Younghusband tillkännagivit att tibetanska regeringen givit honom tillåtelse att försöka klättra upp till oppen av Mt. Everest i Himalaya, jordens högsta berg, från den tibetanska sidan och att han ämnade göra försöket nästa sommar.

Ingen människofot har hittills beträtt jordens högsta topp, vars trigonometriska höjd är 29,002 fot och den förmodade höjden 29,141 fot. Mt. Everest ligger i Tibet, det hittills förbjudna andet, strax norr om brittisk-indiska gränsen. Så vitt man vet har hittills ingen europé kommit närmare än 60 mil från dess bas och mycket få resande ha någonsin sett dess övre sluttning. De försök som blivit gjorda att bestiga dess systertoppar i Himalaya ha vanligen företagits genom den indiska provinsen Nepal, medan Tibet ej varit öppet. Mt. Everest säges vara mera tillgängligt genom Tibet och lova större möjligheter för en framgångskrik bestigning än från Nepal.

Mt. Sverest har uppkallats efter sir George Everest och är, som sagt, den högsta kända bergstoppen i världen. De därnäst högsta topparne i Himalaya äro Kinchinjunga, 28,225 fot och K-2, vars höjd är 28,191 fot. Den duktige bärgsklättraren härtigen av Abruzzerna, som nådde toppen av Mt. St. Elias i Alaska, 18,024 fot, försökte bestiga K-2 — också kallad Brudspetsen — år 1909, men lyckades ej finna någon väg upp till toppen, från vilken sida han än närmade sig. Vid 24,600 fots höjd voro han och hans sällskap vid god vigör, ehuru uppstigningen varit långsam och mödosam. En tjock dimma varnade dem mot att fortsätta högre upp. Härtigen av Abruzzerna satte emellertid då världsrekordet för bärgsbestigning.

"Brudspetsen" befinner sig i den del av Himalaya-bärgen som tillhör Karakoram. Förutom denna bärgstopp och de båda högre systertopparne finnas i Himalaya icke färre än sjuttiofem bärgstoppar som nå en höjd av mera än 24,000 fot.

Bärgsbestigningen är ett av de älsta och mäst omtyckta äventyren. De därmed förenade farorna äro huvudsakligen laviner, bärgskred, fallande stenar, snöstormar, fallande isstycken, bråddjup och remmor samt fall på is- och snösluttningar. Bland de mera anmärkningsvärda bestigningarne må nämnas följande med åratal, då dessa bärgstoppar för första gången bestegos: Titlis, det första bärget med ständig snö bestegs 1744, toppen av Mt. Blanc för första gången 1786, Die Jungfrau 1811, Finsteraarhorn 1812, Zermatt Breithorn 1813, Pikes Peak 1820, Wetterhorn 1864, Mt. Rosa 1855, Matterhorn 1865, Chimborzo 1879, Cordi. vena 1883, SeSlkirkbärgen 1888, Aco. sagua 1897, Boliviska Anderna 1898, Sikkim i Himalaya 1899, Mt. Ruwenzory 1909, sedan vilken tid ingen lika betydande klättringsbragd blivit utförd.

Två amerkanska kvinnor ha bestigit ett par av de högsta topparne i Asien och Sydamerika. Mrs Fannie B. Workman gjorde 1899, 1903, 1906 och 1908 bärgsbestigningar i Himalaya och besteg ,därunder en av Nun Kun-topparne, som är 23,000 fot hög eller mera än en halv mil högre än toppen av Mt. Mc Kinley i Alaska. Miss Annie S. Peck tog sig 1908 upp till toppen av Mt. Huascaran i Anderna i Peru, en höjd av 21,812 fot, och tre år senare klättrade hon upp till de båda topparne av vulkanen Coropuna.

Hur människan tvingades fram.

Den modärna forskningens sista resultat om släktets ålder och dess härstamning.

Av D:r Ivar Trägårdh.

Härnedan återgiva vi från Dagens Nyheter en artikel om den modärna forskningens senaste resultat beträffande människoslägtets ålder och härstamning, vilken artikel är skriven av D:r Ivar Trädgård. Av denna framgår att uppfattningen om människans härstamning från aporna blivit åtskilligt modifierad. Människan är icke, såsom den populära uppfattningen ännu ofta tänker sig, en högre utvecklingsform av de människoliknande aporna, men hon härstammar från samma stam som dessa. Vad beträffar släktets ålder, har vetenskapen ända till på senaste tiden ansett att människoblivandet ägt rum i kvartärtid, d. v. s. under en period i jordens utvecklingshistoria, som kan anses ha börjat för omkring 400,000 år sedan. Men nu vet man, att varelser som voro i stånd att forma ett, låt vara högst primitivt, verktyg existerade redan under den s. k.tertiärtidens sista skede, som beräknas ha spänt över en tidrymd av en halv miljon år och som alltså tog sin början för omkring 900,000 år sedan. Ännu har ej vetenskapen sagt sitt sista ord i denna fråga. Men vi ansågo att det skulle intressera våra läsare att se, vad den modärna vetenskapen på sin nuvarande ståndpunkt hyser för teorier i detta avseende och därmed överlämna vi ordet åt författaren av denna artikel.

• • •

När Darwin år 1858 slog i spillror den gamla uppfattningen att människan intog en särställning i naturen och i stället lärde att allt levande var resultatet av en lång utveckling, så var väl den för den stora allmänheten mest uppseendeväckande konsekvensen härav att vi måste räkna släktskap med aporna. Det är lätt att förstå huru en sådan lära skulle upptagas på många håll. De rättrogna ansågo bibelns auktoritet allvarligt hotad, om den mosaiska skapelsehistorien visade sig vara en myt. Den stora allmänheten åter kände sig i högsta grad chikanerad genom den påstådda släktskapen med aporna.

Hur upprörd stämningen i början var belyses kanske bäst av en episod från Oxford-mötet 1860, vilket var anordnat som ett protestmöte mot utvecklingsläran, men slutade med att dess anhängare ansågos ha avgått med segern. I stridens hetta frågade biskop Wilberforce den berömda anatomen Hugley, Darwins trogna och slagfärdiga vapendragare, om det var på fäderne eller möderne som denne härstammade från aporna. Men biskopen fick svar påtal. Huxley genmälde, att han visst ej skämdes över att härstamma från aporna. Skulle han skämmas över att härstamma från någon levande varelse, så skulle det vara om han till stamfar hade en människa som ej hade så mycket förstånd att han ej yttrade sig om saker som han ej begrep.

Nu har utvecklingsläran för länge sedan gått sitt segertåg genom världen och dess grundtankar ha satt sin prägel ej blott på studiet av zoologien och botaniken utan även verkat befruktande på de mest skilda vetenskaper. Däremot har den speciella form av utvecklingsläran som kallas Darwinismen — vilken räknar med kampen för tillvaron som verksam faktor, varvid de bäst utrustade variationerna överlevde och gåvo sina fördelaktiga egenskaper i arv till avkomman — givit vika för andra hypoteser under inflytande av de senaste årtiondens ärftlighetsforskning.

Men hur har det under tidernas lopp gått med den kanske ej så mycket av Darwin själv som av Huxley och ännu kraftigare av Häckel proklamerade släktskapen med aporna? En viss reaktion inträdde nog så småning om bland zoologerna mot den av dessa forskare hyllade åsikten att vi skulle härstamma från de nu levande människoaporna och man tänkte sig båda härstamma från en gemensam stamform. Allmänheten hade däremot under intrycket av allt som skrevs i saken snarast vant sig att betrakta det av Häckel uppgjorda stamträdet, med en direkt linje: halvapor — nya världens apor — gamla världens apor — människoapor — människan, som ett definitivt fastslaget faktum i stället för en hypotes.

I dessa dagar börjar emellertid en allt starkare opposition att göra sig gällande mot detta betraktelsesätt. Talesmännen för den nya skolan, professorerna H. Klaatsch i Broslau och F. Wood-Jones samt A. Keith i London göra först och främst gällande att utvecklingen ej går i en rak linje så att de högst utvecklade arterna av en grupp bliva stamformer för en annan grupp. Den specialisering i en viss riktning, som alltid utmärker en viss djurgrupps utveckling, avskar i sig själv möjligheterna till en specialisering i en annan riktning.

Vidare framhålla de att man tidigare dragit slutsatser på grund av den överensstämmande kroppsbyggnaden hos människan och människoaporna utan att räkna med den möjligheten att likheterna kunna bero på konvergens eller parallellutveckling, d. v. s. anpassning hos båda till ett liknande levnadssätt. Slutligen framlägga de utförliga bevis för att man å ena sidan förbisett eller rentav negligerat de skillnader som finnas, å den andra sidan lagt för stor vikt på den gemensamma förekomsten av vissa karaktärer som visst ej uteslutande tillkomma människan och människoaporna.

Vi kunna ej här ingå i detalj på de jämförande anatomiska undersökningar som ligga till grund för denna nya uppfattning enligt vilken människosläktets utvecklingslinje skiljer sig från de övriga primaterna långt nere vid basen av deras stamträd. Några exempel må vara nog. Stor vikt har bl. a. lagts på förekomsten av det maskformiga bihanget på blindtarmen både hos människoaporna — gorillan, orangutangen och schimpasen — och människan. Man har därvid, som Wood-Jones påpekar, förblsett att liknande bildningar förekomma hos så lågt stående djur som vissa pungdjur.

Vid diskussionen om släktskapen mellan människan och människoaporna ha händer och fötter spelat en mycket framträdande roll. Dessa apors händer uppvisa emellertid olika grader av reduktion av tummen i samband med deras exklusiva användning som griporgan vid klättring. De äro därför mindre primitiva än hos människan, vilkens händer, trots det att de äro ett av de mest underbara och fulländade organ vi äga, dock ej äro något sent nyförvärv, utan visa en så ursprunglig organisation att man blott finner något liknande hos tertiärperiodens creodonter, förfäderna till rovdjuren.

(Forts.)

Så slå vi tillsamman...

Bondeförbunden i Sverge hava beslutat en sammanslagning vid möte i Stockholm.

Skall konfirmeras i sommar.

Sammanslagningen mellan Bondeförbundet och Jordbrukarnas riksförbund kan nu anses beslutat. Det är visserligen sant att något definitivt beslut icke fattats, men den 8 och 9 jan. i Stockholm hållna förhandlingarna ha givit till resultat att enighet uppnåtts. De avgörande besluten fattas i sommar. Riksförbundet som ivrigast har åtstundat en sammanslagning, förklarar i sin kommuniké fullt tydligt sin anslutning till sammanslutningsprojektet. Bondeförbundet däremot, inom vilket det funnits en åtminstone högröstad opposition, ger i mera förtäckta ordalag till känna sin anslutning till planen. Oppositionen inom förbundet ovantat svag.

Såväl riksförbundets som Bondeförbundets stämma började den 8 jan. Vid riksförbundet beträffar, var ärendet snabbt expedierat. Resultatet av förhandlingarna återges i den utsända kommunikéen på följande sätt:

J. R:s extra förbundsmöte har enhälligt beslutat med tacksamhet godkänna de av förbundets arbetsutskott vidtagna åtgärderna för uppnående av samförstånd och enighet med B. F. samt den mellan arbetsutskottet och B. F:s förtroenderåd preliminärt träffade överenskommelsen att förorda de båda förbundens förening.

Jordbrukarnas riksförbunds extra förbundsmöte har i anslutning härtill beslutat att omedelbart medverka till de åtgärder som kunna vara ägnade att leda till denna överenskommelse.

Skulle B. F. — som vi innerligt hoppas — fatta den årligt sträckta brodershanden, framhålla vi som ett önskemål att redan nu de båda organisationerna utse kommitterade, exempelvis fem vardera, vilka komma att träda i författning om de åtgärder som böra vidtagas för ett organisatioriskt och politiskt samarbete under övergångstiden intill dess definitiva beslut kunna vid förbundsstämmorna i juni stadgeenligt fattas.

Vid Bondeförbundsstämman bevövde man längre tid för att fatta beslut. Förhandlingarna pågingo hela den 8 och till klockan 5 e. m. den 9 jan. Det var emellertid redan från början klart att det även här fanns en övervägande stämning för en sammanslagning.

Sverges fjolårsskörd 2 miljarder.

Siffran för spannmålen för 1919 har överträffats med hela sex miljoner kronor.

Potatis 184 miljoner.

Statistiska centralbyrån i Sverge har nu slutfört sin prelimära beräkning rörande penningevärdet av Sverges fjolårsskörd, dock med undantag av sockerskörden, varom centralbyrån inväntar värdesiffror från sockerbolagen. Vad först spannmålsskörden i sin helhet beträffar uppskattas densamma till 861,116,000 kr. Vid denna uppskattning är att märka att numera fullständigt fri prisbildning råder, vilket, som känt, icke varit fallet under de närmast föregående skördeåren. Detta förhållande må också beaktas vid jämförelsetalen från dessa år. Efter att under åren 1917 och 1918 uppvisat resp. 506.8 mil. och 768,3 miljoner kr., nådde totalvärdet av spannmålsskörden under år 1919 toppunkten med 867,281,000 kr., som sålunda med över 6 miljoner kr. överträffar fjolårets värdesiffra.

Medan veteskörden uppvisar en värdestegring från 103,5 miljoner kr. år 1919 till 134,687,000 kr. under fjolåret, har rågskörden undergått en värdeminskning från 2228,2 miljoner kr. ned till 188,3 miljoner kr. Den fria prisbildningen har härvidlag spelat en avsevärd roll. Vad vetet beträffar, ha prisen stegrats i anmärkningsvärd grad, i det att 1919 års prisuppgifter stannade vid ett riksmedeltal av 40 kr. 31 öre för höstvetét och 39 kr. 34 öre för vårvetet, allt pr 100 kg., medan motsvarande prisuppgifter för fjolåret uppvisa respektive 47 kr. 15 öre och 45 kr. 90 öre. Prisuppgifterna rörande rågen ha däremot ett annat utseende. Mot ett riksmedeltal av 39 kr. 8 öre för höstrågen och 38 kr. 69 öre för vårrågen under år 1919 stå nämligen resp. 32 kr. 15 öre och 35 kr. 54 öre under år 1920, vilket ju innebär ett betydande prisfall.

Beträffande korn-, havre- och blandsädesskördarna ha fjolårets värdeberäkning erhållit följande utseende: korn 82,5 milj. kr., havre 294,2 miljoner kr. samt blandsäd 135,4 miljoner kr. Motsvarande siffror år 1919 utgjorde resp. 89 miljoner, 289,5 miljoner samt 129,7 milj. kr. För samtliga dessa växtslag har prisstegring gjort sig gällande, nämligen korn från 31 kr. 77 öre år 1919 till 34 kr. 53 öre år 1920, havre från 31 kr. 77 öre till 34 kr. 43 öre samt blandsäd från 226 kr. 4 öre till 28 kr. 71 öre, allt pr 100 kg. För ärter, bönor och vicker har järemot riksmedelssiffran pr 100 kg. sjunkit, i särskilt avsevärd grad för bönor — nämligen från 48 kr. 84 öre under 1919 till 40 kr. 35 öre år 1920.

Landets potatisskörd värderas under fjolåret till 184,754,000 kr. medan motsvarande värdesiffra under år 1919 utgjorde 164 miljoner kr., efter att under år 1918 ha presterat rekordsiffran med 228,5 miljoner kr. Stegringen från 1919 till 1920 belyses därav att medan under det förstnämnda året riksmedeltalet utgjorde 7 kr. 77 öre pr 100 kg., har detsamma för det sistnämnda året beräknats till 11 kr. 2 öre. Likaså för foderrotfrukterna, varav totalskörden under fjolåret uppskattas till 95,120,000 kr. mot 102,9 miljoner kr. år 1919, har riksmedeltalet vuxit, dock endast från 3 kr. 53 öre till 3 kr. 72 öre

Vad hö- och halmskördarna beträffar, värderas de förra till 587,114,000 kr. mot 666,1 miljoner kr. år 1919 samt de senare till 195,869,000 kr. mot 268,5 miljoner kr. år 1919. Att märka härvid är det betydande prisfall, som höjt fått vidkännas. År 1918 var riksmedeltalssiffran uppe vid 30 kr. såväl för hö från odlad jord som från naturlig äng, men år 1919 nedgick denna siffra för respektive höslag till 16 kr. 36 öre och 11 kr. 75 öre för att ytterligare under fjolåret falla till resp. 11 kr. 36 öre och 9 kr. 42 öre. Med ledning av ovanstående siffror torde hela värdet av Sverges fjolårsskördar innefattande även sockerbetsskörden varom, som sagts, inga värdeuppgifter ännu föreligga, kunna uppskattas till i runt tal 2 miljarder kr., medan 1919 presterade ett totalvärde av 2,144 miljoner kr. och år 1918 2,371 miljoner kr. — en värdesiffra som varken förr eller senare uppnåtts och kommer att uppnås i Sverge.

Britiska regeringen tänker ge ett lån på flera millioner pounds till sina lydländer för att understödja emigration till dessa för att på så sätt lindra arbetslösheten i Storbritannien.

Vederbörande i U. S., som havt om hand den föreslagna "lake-to-river" kanalen för att förbinda Great Lakes med Gulf of Mexico, ha förklarat, att det endast finnes fyra praktiska rutter öppna. Sagda rutter skulle förena Lake Erie med Ohio floden samt sedan till Gulf via Mississippi.

En titt ner uti Europas politiska gryta.

De allierades högsta råd har bestämt att Tyskland skall såsom krigsskadeersättning betala $55,000,000,000 på 42 år. En viktig rösträttsreform antagen i Sverge.

FRANKRIKE SÖKER DÖDA TYSKLAND EKONOMISKT.

De allierades högsta råd har nu avslutat sin andra s. k. fredsskonferens i Paris, om vilken vi nämnde f. v. Det "röda spöket" härjade bland de allierades premiärministrar. Den enda utvägen att bekämpa detsamma påstods vara att Förenta Staterna åtoge sig bördan att föda och kläda österrike samt att Frankrike förmåddes att avtså från sin föresats att största Tyskland i ögonblicklig konkurs.

Det viktigaste och svåraste problemet var frågan om den skadeersättning, som Tyskland skulle betala. Redan från början var det tydligt att Frankrike ämnade utkräva den sista skärven för att hindra Tyskland att någonsin resa sig. Enligt avtalet i Boulogne skulle Frakrike ha 55 procent av det tyska krigsskadeståndet. Till slut bestämde man ersättningssumman till 226 milliarder guldmark el. $55,000,000,000 i årliga avbetalningar under en tid av 42 år jämte 12 proc. skatt på Tysklands export under samma tid. Inkomsten av samma export skall läggas till ersättningsfonden.

De straff som bestämdes för uraktlåtenhet att fylla dessa skyldigheter äro i huvudsak desamma som innehållas i fredstraktaten och omfatta både militära och ekonomiska åtgärder.

Fullständig överenskommelse i alla frågor som behandlats hade uppnåtts, när högsta rådet ajournerade för att åter sammanträda i London den 21 dennes.

"De allierades front står lika fast i freden som i kriget," förklarade premierminister Briand vid avslutningen, och Lloyd George talade också om "den solida fronten" i sina slutord, vari han hälsade premierministrarne välkomna till London.

Grönland rör sig västerut.

Gradmätningar på Grönland, utförda av en av deltagarna i Mylius-Erichsen-expeditionen 1907, J. P. Kock, ha givit det uppseendeväckande resultatet att kontineneten flyttat sig väserut i ej ringa grad. Ar 1870 uförde en tysk expedition noggranna observationer, vilka av Kock eftergjordes. Därvid visade sig siffran för latituden hade ökats med tre min. Den första gradmätningen på Grönland företogs 1823, och jämföras de då erhållna observationerna med de tyska av 1870 och de Kochska av 1907, kommer man till det resultat att Grönland närmat sig Amerika med ungefär 9 meter pr år. Förutsatt att rörelsen varit likformig, skulle Norge och Grönland hängt samman för cirka 100,000 år sedan.

Ur geologisk synpunkt är detta blott en bekräftelse på den där allmänt antagna teorien om kontinentförskjutningar. Så antages t. ex. att fordom Australien och Sydamerika bildat ett sammanhängande helt.

Svenska Amerika linjens ångare Drottningholm, som den 4 ds. anlände till New York, medförde omkring $1,260,000 i guld konsignerat till banker därstädes.

President Wilson vetobelade den 5 ds. den resolution, som bestämde arméns storlek till 175,000.

För att hjälpa Österrike beslöts att de allierade skulle låta det anstå med krigsersättningar, omkostnader för ockupationstrupper och andra österriska skulder till de allierade, så att österrike lättare skulle få hjälp utifrån.

Beträffande krigsskadeståndet har den tyska pressen förklarat, att rådets konferens "mera liknade ett dårhus än en församling av förnuftiga människor." Pressen förklarade vidare, att Tyskland ej komme att betala denna oerhörda summa av $55,000,000,000. Varenda tysk från arbetaren till kapitalisten fördömde detta beslut.

• • •

Bajerns premiärminister, Dr. von Kahr, har fått i uppdrag att bege sig till Berlin samt förklara för regeringen därstädes, att Bajern ej kommer att gå in på de allierades avväpningsbeslut, vilket betyder att Bajern för sin del vägrar att avväpna.

Situationen är mycket kritisk och det hjälper ej att premiärminister George förklarar, att Tyskland måste betala krigsskadersättningen samt avväpna. Det återstår att se, vad framtiden bär i sitt sköte.

• • •

Från Paris meddelades den 5 ds, att underhandlingarna mellan Ryssland och Storbritannien avbrutits för att Ryssland ej ville upphöra med sin propaganda i Indien, Asien, Persien och Afghanistan. Ett annat telegram över London påföljande dag, att utrikesminister Tchitcherin förklarat att sovjetregeringen är nöjd med fördraget samt att de skiljaktigheter i åsikter, som finnas, mycket lätt kunna ordnas på en konferens.

• • •

Regeringen i Sverge har beslutat att mottaga hr Kersjentsev såsom chef för den ryska handelsdelegation vars mission är att i Sverge söka sluta avtal om kommerslella utbyten mellan Sverge och Ryssland.

Rosta lämnar följande upplysningar om Kersjentsev: Han är född i Moskva år 1881. Son till en läkare, härstammar han från ett fint, bildat hem. Han har studerat i historisk-filologiska fakulteten vid Moskva-universitet. Kersjentsev är känd huvudsakligen såsom litteratör och författare.

Furst Kropotkin, den bekante anarkisten, avled den 29 jan. i Moskva som vi nämnde f. v. Han var född där den 9 december 1842, son till en av de älsta adelsfamiljerna, studerade vid en krigsakademi i St. Petersburg flera år och blev officer vid ett sibiriskt kossackregemente. 1864 ledde han en geografisk expedition till Manschuret och Sibirien. Han vann stort anseende som geografisk forskare, utgav kartor över dittills nästan okända områden och blev vald till sekreterare i geografiska sällskapet. Men under tiden hade han också sysslat med sociologiska studier och känt sig mäktigt tilltalad av socialismens idéer. Han tyckte dock, att de icke voro tillräckligt radikala, och medverkade därför vid organiserandet av nihilisternas förbund, 1874 inspärrades han i fängelse. 1876 lyckades han rymma därifrån till England, varifrån han be-

(Forts. å sid. 4.)

Sovjets välde har nu vunnit viss stadga.

De finska delegerade som i medio av januari återvände från Moskva till Hälsingfors ha lämnat tidningarna följande uppgifter om förhållandena i Moskva och Petrograd.

Utrikeskommissariatets avdelning för England, Amerika och Skandinavien förestås av Santeri Nuorteva. Hela kommissariatet är utmärkt organiserat och bland tjänstemännen märkas flera borgare från tsarregimens tider. I Moskva är allt lugnt. På gatorna rörde sig både borgare och kommunister fritt.

Delegationen var i tillfälle att bese en utställning som anordnats i samband med rådskongressen. Utställningen ägde rum i det s. k. föreningarnas hus, f. d. adelspajatset, och avsåg att illustrera sovjetväldets tillväxt och dess verksamhet inom olika områden av administrationen. Särskilt intressant var en föreställning med stycket "Revolutionär satir" i f. d. Nikitskij-teatern. Föreställningen var anordnad för arméns soldater och avsåg ett ironiserande av samhällslivet, framför allt hos sovjetväldets motståndare, Wrangel, Polen, Frankrike, England och Amerika. På Moskvas konstnärliga teater blevo representanterna i tillfälle att se komedi av Ostrovskij, som spelades utomordentligt väl. I allmänhet gjorde teatrarna ett ganska gott och snyggt intryck. Framför allt stå de som förut i konstnärligt avseende högt. De ha till sitt förfogande artister av rang, och de utveckla en konstnärlig lyx som verkar frapperande. Finländarna voro även i tillfälle att göra ytterst intressanta besök i Kreml och museer, och kunde härvid konstatera att de flesta av de gamla kejserliga palatsen befinna sig i mycket gott skick och att de rika konstskatterna i deras inre blivit föremål för god omvårdnad. Besök gjordes vidare å balettföreställningar, barnfester m. m. Baletten står, som förut, på en hög nivå. Den berömda ballerinnan Heltzer medverkade. Även Sjaljapins konsert besöktes. Intressant var att på Moskvas konstnärliga teater se att herrarna voro i smoking och damerna i stor aftontoalett, som förut. Endast smyckena och briljanterna saknades totalt. I Petrograd är även allt som förut på gatorna, kanske snyggare än under den gamla regimen.

Såsom allmänt intryck ville delegerade framhålla att sträng tukt och mycken ordning synes råda inom sovjetväldet. En allmän åsikt bland dess invånare synes vara att förhållandena under senaste år i avsevärd omfattning förbättrats. Detta synes framför allt ha sin grund däri att den ryska intelligensen numera i rätt stor omfattning inrättat i sovjets tjänst. Det har sålunda inträffat att hemvändande emigranter, bland dem en furstlig general, anhållit om tjänst hos nuva-

(Forts. å sid. 4.)